

Wanneer leerlingen op het Laurens Lyceum een toets maken, worden vakkennis en de aan dat vakonderdeel gekoppelde vaardigheden getoetst. Over de regels en afspraken omtrent het toetsen mogen geen onduidelijkheden bestaan. De rechten en plichten van leerlingen en docenten zijn daarom in een toetsprotocol neergelegd.

Het doel van dit toetsprotocol is:

1. duidelijkheid geven wat er van de leerlingen wordt verwacht bij het maken van toetsen
2. duidelijkheid geven wat er van de docenten wordt verwacht bij het opgeven en maken van toetsen en een handreiking bij de beoordeling en afhandeling van toetsen.

Het toetsprotocol is tot stand gekomen door overleg tussen docenten, onderwijscommissie en schoolleiding. Het toetsprotocol is tevens aangeboden aan de (P)MR.

Het toetsprotocol is een werkdocument. Aan het eind van ieder schooljaar wordt dit protocol geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld door docenten, leerlingen en schoolleiding. Dit protocol zal ingaan komend schooljaar (2019-2020) en bevat tevens de afspraken die betrekking hebben op de herkansingen.

Voor opmerkingen of aanvullingen op dit protocol kan men zich wenden tot de schoolleiding.

Toetsprotocol Laurens Lyceum

Dit toetsprotocol heeft betrekking op alle toetsen die gegeven worden op het Laurens Lyceum die niet in het PTA zijn opgenomen. Voor de schoolexamens (SE's) / schoolexamenrepetities (SR's) in het vooreindexamenjaar en eindexamenjaar gelden de regels van het examenreglement.

Definitie: een toets is een test/opdracht om uit te zoeken of iemand voldoet aan bepaalde voorwaarden. Na het uitvoeren van de test/opdracht wordt in een beoordeling uitgedrukt in welke mate iemand aan de voorwaarden voldoet. Uitgaande van deze definitie is iedere

opdracht (repetitie, overhoring, mondeling of schriftelijk, in te leveren opdracht e.d.) die tot een beoordeling leidt, een toets.

Een toets, zoals in dit protocol beschreven, is pas een toets als deze vooraf is opgegeven en in Magister is genoteerd.

Toetsen worden opgenomen in de studiewijzers en PLA's (programma leerdoelen afsluiting) van de vakken, samen met hun waarde en de notering welke toetsen herkansbaar zijn of niet.

1. Uitgangspunten

- a. Toetsen worden op tijd opgegeven (minimaal 5 werkdagen voor het afnemen van de toets)
- b. Van iedere toets worden meerdere versies gemaakt i.v.m. herkansen en inhalen.
- c. De toets is goed verzorgd. Geprint in lettertype Arial 12. De vragen zijn duidelijk en niet ambigu.
- d. Toetsen worden gemaakt en bewaard door docenten. De sectie is verantwoordelijk voor het maken en zorgvuldig bewaren van deze toetsen.
- e. De vakdocent zorgt ervoor dat gemist werk dezelfde rapportperiode nog wordt ingehaald.
- f. Een leerling heeft per periode herkansingsmogelijkheden.
- g. Als een leerling voor de eindexamenvakken statistisch een 8,0 of hoger staat, en geen onvoldoendes heeft staan in zijn lijst, dan mag deze leerling er voor kiezen af te zien van deelname aan de herkansingen.
- h. Een gemiste toets is in magister te herkennen aan een 1.1.
- i. Een gemiste toets wordt altijd eerst ingehaald, zodat de leerling weloverwogen een beslissing kan nemen voor welk vak hij/zij de 2 herkansingen inzet.
- j. Bij veel achterstand, ontstaan door ziekte of andere persoonlijke omstandigheden, beslist de mentor in overleg met de LJC (klas 1 t/m 4) en/of teamleider over inhalen en herkansen.
- k. De docent organiseert voor zijn leerlingen het inhalen van toetsen.
- l. De herkansingen worden in het jaarprogramma gepland. Details rondom de herkansingen zijn onderaan dit toetsprotocol opgenomen.
- m. Toetsen worden altijd nabesproken, minimaal klassikaal, zodat leerlingen kunnen reflecteren op de door hen behaalde resultaten, kunnen inventariseren welke stof herhaald moet worden en zij zich kunnen voorbereiden op herkansingen.

2. Het opgeven van een toets

- a. Toetsen worden minimaal 5 werkdagen van tevoren in magister genoteerd. De stof voor de toetsen in de toetsweken is minimaal 10 werkdagen voor de start van de toetsweek bekend. Toetsen zijn ook opgenomen in de studiewijzer/PLA.
- b. Leerlingen noteren de toetsstof ook in hun eigen agenda en planning. Bij wisselingen in het rooster worden de leerlingen geacht nog te weten wat precies is opgegeven voor de toets.
- c. Een toets die niet in magister is opgegeven, is geen toets.

- d. Er zijn in de klassen 1, 2 en 3 niet meer dan twee toetsen, ongeacht hun gewicht, op een dag (met uitzondering van toetsen die van een leerling geen voorbereiding vragen en gericht zijn op vaardigheden). Klassen hebben daarnaast niet meer dan 7 toetsen per week in een niet-toetsweek. Mentor/LJC en TL en de klas zelf houden de toetsbelasting in de gaten. Docenten staan open voor een gesprek als de toetsdruk te hoog blijkt.
- e. Los van het bovenstaande, kan regulier opgegeven leerwerk, mondeling of schriftelijk overhoord worden. Het is aan de docent te bepalen hoe het resultaat van zo'n overhoring in het rapportcijfer meetelt.
- f. Op vooraf bepaalde momenten in het jaarprogramma worden geen toetsen afgenomen.
- g. Bij de opdracht voor een werkstuk/portfolio/vgo/voo wordt aangegeven wat de beoordelingscriteria zijn, wanneer het werkstuk/portfolio/vgo/voo moet worden ingeleverd en welke sanctie er staat op het te-laat inleveren.

3. De toets

- a. Parallelgroepen maken dezelfde toets of een vergelijkbare toets.
- b. Op het opgaveblad staat per opgave hoe zwaar een antwoord meeweegt.
- c. Toetsen worden besproken met behulp van een antwoordmodel.
- d. Het beoordelingsmodel en de normering worden gemaakt (indien mogelijk) door twee leden van de sectie.

4. Het niveau van de toets

- a. Toetsen worden op het betreffende niveau (havo, havo/vwo, vwo, vwo-academie, gymnasium) aangeboden.
- b. De sectie is verantwoordelijk voor het juiste niveau van toetsing.
- c. De docent zorgt voor een adequate spreiding van R, T1, T2 en I, in een aantal toetsen. Dit geldt minimaal voor de toetsen in de toetsweken. De RTTI's in de toetsweken zijn 3-tellers.
- d. De sectie zorgt voor een adequate leerlijn van klas-1 t/m de eindexamenklas. De toetsen weerspiegelen deze leerlijn.

5. Het afnemen van een toets

- a. Een toets is begonnen op het moment dat de docent de eerste toets aan een leerling uitdeelt.
- b. Er wordt pas uitgedeeld als het stil is en er sprake is van concentratie.
- c. De toetsruimte is zo ingedeeld dat ongeregelheden zoals spieken ontmoedigd worden.
- d. Een toets is afgelopen op het moment dat de laatste leerling zijn toets inlevert of de toetstijd verstreken is.
- e. Tijdens het afnemen van een toets heeft een leerling niets anders op tafel dan de spullen die voor het maken van de toets nodig zijn.
- f. Mobiele apparatuur is uitgeschakeld en is opgeborgen.
- g. Een leerling kan ervoor kiezen zijn telefoon in te leveren bij de docent. Dit is voor verantwoording van de leerling. De school noch de docent kan verantwoordelijk worden gesteld voor het in ongerede raken van een mobiel die is afgegeven.
- h. Het gebruik van de rekenfunctie op een mobiele telefoon tijdens een toets is niet toegestaan.

- i. Pas na afloop van de toets, als iedereen zijn werk heeft ingeleverd, is het gebruik van mobiele apparatuur mogelijk voor onderwijsdoelen, alleen als de docent dat toestaat.
- j. Fraude wordt gezien als een onregelmatigheid. De surveillant noteert op de toets wat zich heeft afgespeeld. De leerling maakt in alle gevallen de toets wel af. Het is de docent van het betreffende vak die uiteindelijk al dan niet de 1 op de toets plaatst, na overleg met de surveillant en indien nodig de mentor. Een andere verdiscontering van de fraude is ook mogelijk, bijvoorbeeld aftrekpunten. Wil de leerling de toets die een 1 opgeleverd heeft herkansen, dan is dat mogelijk, het kost deze leerling dan en herkansing die hij/zij niet meer elders kan inzetten.
- k. Een leerling die tijdens de afname van een toets bezig is met een gegevensdrager (bijvoorbeeld telefoon, smartwatch, e-reader), ook als de leerling zelf de toets al heeft afgesloten maar andere leerlingen nog aan het werk zijn, is schuldig aan een onregelmatigheid. Voor de afhandeling, zie vorig punt.
- l. Toetsen zijn geen sanctie-middel bij negatief gedrag. Sancties die betrekking hebben op de toets vinden alleen plaats bij verdenking van fraude. Sancties gerelateerd worden alleen uitgesproken na overleg met een LJC/Teamleider.

6. Het niet doorgaan van een toets

- a. Een opgegeven toets wordt in principe niet verzet.
- b. Een toets is door een vervanger eenvoudig af te nemen.
- c. Een toets die door lesuitval niet doorgaat, is een hoge uitzondering.
- d. Mocht een toets toch niet doorgaan, dan neemt de docent contact op met de klas over de nieuwe datum. De leerlingen houden hun mail goed in de gaten, zodat zij alert zijn op de nieuwe afspraak.

7. Correctie van de toets

- a. Een toets wordt binnen 10 werkdagen nagekeken.
- b. Het cijfer wordt binnen 10 werkdagen aan de leerlingen bekend gemaakt en in magister genoteerd.
- c. Een gemaakte toets wordt altijd met de leerlingen besproken.
- d. Er wordt na het afnemen van een toets een foutanalyse gemaakt die besproken wordt binnen de sectie.
- e. Het laagst te halen cijfer is een 1.0
- f. Fraude tijdens alle toetsen die niet tot het SE of CSE behoren, wordt afgehandeld door de docent volgens de regels in het schoolreglement.
- g. Mocht een cijfer verkeerd zijn opgenomen in magister, dan overlegt de docent met de leerjaarcoördinator/teamleider over de oplossing. Bij het zogenaamd 'schuin invoeren' waarbij nagenoeg alle leerlingen uit een klas een foutief cijfer hebben gekregen, volstaat een verhelderende mail van de docent aan de klas, waarna de fout hersteld wordt. Bij individuele gevallen, zeker als de leerling de fout zelf gemeld heeft, wordt van geval tot geval bekeken welke maatregel redelijk is. In alle gevallen staat het doel van 'leren van fouten' en 'eerlijkheid loont' voorop.

8. Inhalen van de toets

- a. Een gemiste toets wordt in magister genoteerd als een 1.1.
- b. Een toets die ingehaald wordt, betreft altijd een variant van de toets die klassikaal gemaakt is.
- c. Tijdens het inhalen van een toets, gelden dezelfde regels als bij de eerste afname.
- d. Een ingehaalde toets wordt binnen vijf werkdagen door de docent nagekeken en in magister genoteerd.
- e. Het inhalen van een gemiste toets is de verantwoording van de leerling maar het is de verantwoording van de docent dat de leerling die verantwoording neemt.
- f. Alle gemiste toetsen worden in dezelfde periode ingehaald.
- g. Bij meer dan in totaal drie gemiste toetsen neemt de mentor contact op met leerling en ouders.

9. Opbrengstgericht werken

- a. De beoogde norm is dat er per toets niet meer dan 25% van de leerlingen onvoldoende (is een cijfer lager dan een zes) scoort
- b. De beoogde norm is dat het gemiddelde toetscijfer van de klas zes of hoger is.
- c. Is het bovenstaande niet het geval dan gaan we ervan uit dat de sectie na intern overleg zelf constateert dat er gekeken moet worden of de toets valide was of dat er andere variabelen in het spel zijn die om een nadere analyse van de toets of het voortraject vragen. De sectie geeft een seintje aan de leerjaarcoördinator (LJC)/teamleider (TL) dat de sectie de analyse heeft opgepakt. Omgekeerd zal de LJC/TL de sectie verzoeken de cijfers toe te lichten als er vanuit de sectie geen actie is ondernomen.
- d. De sectie oppert op basis van de analyse een plan van aanpak en legt dit voor aan de teamleider (teamleider gekoppeld aan de sectie/ teamleider van het betreffende leerjaar). Na overeenstemming worden de cijfers definitief in Magister geplaatst.

10. Aantal toetsen

- a. Voor periode 2 en 3 geldt:
  - 1 bloksvak = minimaal 2 toetsen en maximaal 3 per periode.
  - 2 bloksvak = minimaal 2 maximaal 4 toetsen per periode
- b. Dit is inclusief maximaal 1 RTTI toets (3 teller) in periode 2 en een RTTI toets in periode 3. Dus in toetsweek 2 en 3 vallen de RTTI toetsen.
Onder toetsen worden ook verstaan werkstuk/portfolio/vgo/voo
- c. Voor periode 1 en 4 geldt:
  - 1 bloksvak = minimaal 1 toetsen en maximaal 2 per periode.
  - 2 bloksvak = minimaal 1 maximaal 3 toetsen per periodeOnder toetsen worden ook verstaan werkstuk/portfolio/vgo/voo
- d. Het overdadig toetsen wordt afgeraden, gezien het aantal toetsweken en herkansingen. Het inschatten van de capaciteiten van een leerling kan ook geschieden door praktische opdrachten, spreekbeurten en presentaties, groepsopdrachten etc. en hoeft niet altijd te geschieden middels so's en repetities. De schoolleiding moedigt het formatief toetsen en evalueren aan, mits de sectie duidelijk opneemt in de studiewijzer/ PLA welke toetsen

formatief zijn en welke summatief en dat er een duidelijke lijn is in de verhouding formatief en summatief, wat betreft volgorde, doel en verhouding.

Herkansingen Klas 1 t/m 3 en 4 vwo (Let op: het onderstaande heeft ook betrekking op periode 4 van de voorexamenklassen)

- Op het Laurens werken we met een herkansingssysteem.
- Leerlingen kunnen hierdoor toetsen opnieuw maken, waarvoor zij minder goed hebben gescoord.
- Bijkomend voordeel is dat leerlingen studiestof die zij onvoldoende beheersen, opnieuw tot zich nemen en vaardigheden opnieuw trainen.
- De sectie geeft aan welke toetsen herkansbaar zijn en deelt deze informatie via de studiewijzer met de leerlingen aan de start van het schooljaar/iedere periode, daarnaast wordt het aantal herkansbare toetsen iedere herkansingsperiode aangeduid bij de inschrijving voor de herkansingen via magister.
- Een leerling die een toets gemist heeft, haalt zo snel mogelijk, in ieder geval binnen 10 dagen, alle toetsen in.
- Een leerling die de originele toets aantoonbaar niet (serieus) gemaakt heeft, kan het recht op herkansen van die toets ontzegd worden, in dit geval volgt altijd een gesprek met de mentor/LJC en waar nodig worden de ouder(s)/verzorger(s) bij het gesprek betrokken.
- De RTTI-toetsen zijn sowieso herkansbaar.
- SO's, praktische opdrachten, voo en vgo zijn niet herkansbaar.
- Herkansingen worden gemaakt op de herkansingsdag.
- Bij herkansingen telt uiteindelijk het hoogste cijfer. Het hoogste cijfer overschrijft het lagere cijfer, maar voor de docenten zijn beide cijfers zichtbaar in Magister.
- Leerlingen schrijven zichzelf in voor de herkansingen en ontwikkelen de vaardigheid om die herkansingen te kiezen die bijdragen aan hun ontwikkeling en een beter gemiddelde.
- Waar nodig ondersteunt de mentor bij de keuze.
- De leerling kan hierdoor gericht kiezen welke herkansingen bijdragen aan zijn/haar ontwikkeling en welke herkansingen voor een beter gemiddelde in Magister zorgen.
- Iedere leerling maakt minimaal 1 toets op de herkansingsdag.
- Als een leerling voor de eindexamenvakken statistisch een 8,0 of hoger staat, en geen onvoldoendes heeft staan in zijn lijst, dan mag deze leerling er voor kiezen af te zien van deelname aan de herkansingen. Deze leerlingen volgen wel eventuele andere activiteiten of lessen op een herkansingsdag, dit in overleg met de mentor/LJC/TL.
- Deelname aan de herkansingsdag in periode 4 is niet verplicht, wel moet de leerling in overleg met de mentor voorafgaand aan de beslissing goed bekijken of de beoogde overgangsnorm behaald is.
- Iedere herkansbare toets, mag hoogstens 1 x herkanst worden.

Het aantal Herkansingen Klas 1 t/m 3 en 4 vwo (Let op: het onderstaande heeft ook betrekking op periode 4 van de voorexamenklassen)

- 2 herkansingen aan het einde van periode 2 over periode 1 en 2, waarbij leerlingen ook mogen kiezen voor 2 toetsen uit periode 2.
Beide herkansingen vinden plaats op 1 herkansingsdag, zonder lessen.
Iedere sectie met theorietoetsen stelt in totaal 2 toetsen herkansbaar over periode 1 en 2
- Einde Periode 3: 2 herkansingen over periode 3
- Einde Periode 4: 1 herkansing over periode 4/ plus optioneel 1 herkansing over periode 3.
Dit laatste aanbod in periode 4 geldt alleen voor hen voor wie het belangrijk is voor de overgang, dus voor leerlingen die de overgangsnorm nog niet behaald hebben, maar nog wel kans op overgang hebben. Mentor en Leerjaarcoördinator bepalen op een jaarlijks nader te bepalen datum voor welke leerlingen dit geldt. De teamleider accordeert de aanvragen.

In te brengen in het team voor schooljaar 2020 -2021